Rijksinkoopsamenwerking
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nota van Inlichtingen marktconsultatie

Rijksinkoopsamenwerking

Bezoekadres
Rijkskantoor Beatrixpark
Wilhelmina van Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag

GEGEVENS MARKTCONSULTATIE	
Naam markconsultatie	Uitvoeren landelijke ETHOS-tellingen dakloosheid
Opdrachtgever	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport Directie Maatschappelijke Ondersteuning
Kenmerk	201865006.028.168
Datum	13 oktober 2026
Versie	Definitief

Vraag 1	Er wordt aangegeven dat Ondernemers aantoonbaar een wettelijke grondslag moeten hebben voor het verwerken van bijzondere persoonsgegevens passend bij de mogelijke opdracht. Wordt hiermee bedoeld dat de grondslag voor de verwerking gebaseerd wordt op art. 6 lid 1 onder e AVG jo art. 5 lid 1 onder b AVG en daarnaast de uitzondering van art. 9 lid 2 onder j jo art. 89 AVG jo art 24 UAVG van toepassing dient te zijn. Of bedoelt u hiermee dat expliciet in een wet opgenomen dient te staan dat de Ondernemer bijzondere persoonsgegevens verwerkt voor de uitvoering van een wettelijke taak die gerelateerd is aan de verwerking van de gegevens voor dit onderzoek? En indien het laatste wordt bedoeld, kunt u dan specifiek aangeven welke wet u dan voor ogen heeft?
Vindplaats	Paragraaf 2.1; pagina 7. Paragraaf 2.2; pagina 8.
Antwoord	Tijdens deze marktconsultatie stelt de aanbestedende dienst een open vraag aan het veld op basis van welke juridische grondslag men persoonsgegevens heeft verwerkt in het verleden. In de toekomstige aanbesteding zullen de vereisten door de aanbestedende dienst nader zijn omschreven.

Vraag 2	Er wordt aangegeven dat de marktconsultatie tot doel heeft om een beeld te krijgen van de mate van interesse in de overheidsopdracht met name onder wetenschappelijke instituten en/of marktpartijen die aantoonbaar gekwalificeerd zijn voor onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek. a) Kunt u aangeven op welke wijze voldaan kan worden aan de voornoemde aantoonbare kwalificatie? b) Doelt u hiermee op universiteiten en TO2 instellingen of wordt hiermee ook ruimte geboden aan andere organisaties die wetenschappelijk onderzoek verrichten? De definitie Ondernemer in de begrippenlijst op pagina 18 van het Marktconsultatiedocument lijkt namelijk meer ruimte te bieden.
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina 7.
Antwoord	a) Tijdens deze marktconsultatie stelt de aanbestedende dienst een open vraag aan het veld op basis waarvan men zich gekwalificeerd acht om deze opdracht uit te voeren. In de toekomstige aanbesteding zullen de kwalificatie-vereisten door de aanbestedende dienst nader zijn omschreven. b) Deze marktconsultatie consulteert het brede onderzoeksveld. Op basis van de antwoorden en het animo kan de aanbestedende dienst later besluiten welke ruimte er exact wordt geboden mocht er daadwerkelijk overgegaan worden tot aanbesteding. Belangrijke vraag is of en hoe instellingen voldoende waarborgen kunnen bieden voor het omgaan met de verwerking van privacygevoelige informatie.

Vraag 3	a) Welke concrete resultaten worden vanaf 2028 verwacht? b) Gaat het naast regionale rapportages ook om een landelijke rapportage en/of een overkoepelende analyse van de resultaten uit meerdere teljaren?
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina 7. Paragrafen 3.1 en 3.2; pagina's 9 en 10.
Antwoord	a) Als organisaties zich een beeld willen vormen hoe de resultaten de afgelopen jaren door de latende partij werden gepresenteerd, kunnen zij kennis nemen van ETHOS in Kaart — Hogeschool Utrecht. De precieze eisen/concrete resultaten worden in het programma van eisen opgenomen tijdens een mogelijke aanbesteding. b) Ja, het gaat naast de regionale rapportages nadrukkelijk ook om een landelijk gebundelde rapportage en analyse van resultaten/trends.

Vraag 4	Welke ruimte ziet de opdrachtgever voor methodologische varianten die de uitvoerbaarheid en kostenefficiëntie van de landelijke ETHOS-tellingen kunnen vergroten, terwijl de vergelijkbaarheid met voorgaande teljaren gewaarborgd blijft? Kan extrapolatie daarbij een te onderzoeken optie zijn?
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina 8.
Antwoord	De aanbestedende dienst zal hier aandacht voor hebben in de aanbestedingsstukken bij een mogelijke aanbesteding.

Vraag 5	a) In hoeverre is het uitgangspunt dat vanaf 2028 de bestaande werkwijze en onderzoeksinstrumenten van de ETHOS-tellingen worden voortgezet? b) Welke ruimte is er voor methodologische doorontwikkeling, en welke eisen stelt de Aanbestedende dienst daarbij aan de vergelijkbaarheid met eerdere Nederlandse tellingen en met ETHOS-tellingen in andere Europese landen?
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina 7. Paragraaf 3.1; pagina's 9 en 10.
Antwoord	a) De aanbestedende dienst verplicht niet de exacte werkwijze van voorgaande jaren over te nemen. Tegelijkertijd zal een belangrijke eis zijn dat de onderzoeksresultaten methodologisch vergelijkbaar moeten zijn met voorgaande jaren. De inschrijver zal bij een aanbesteding gevraagd worden hiervoor bij een subgunningscriterium met een plan te komen. b) Methodologische doorontwikkeling is mogelijk en kan onder voorwaarden zelfs gewenst zijn als dat de problematiek beter in kaart zou brengen. De exacte eisen worden nader uitgewerkt in een mogelijke aanbesteding, maar vergelijkbaarheid met eerdere ETHOS-tellingen in Nederlands- en Europees verband zal daarbij inderdaad een belangrijke eis zijn.

Vraag 6	Kunt u toelichten of Hogeschool Utrecht vanaf 2028 nog belangstelling heeft voor enige vorm van betrokkenheid bij de voortzetting van de ETHOS-tellingen? Zo ja, welke rol of bijdrage acht Hogeschool Utrecht daarbij mogelijk?
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina's 7 en 8.
Antwoord	Op dit moment gaat de aanbestedende dienst niet uit van een betrokkenheid van de Hogeschool Utrecht in 2028, behalve betrokkenheid in het kader van de overdracht. Idealiter zou er in 2027 al contact/overdracht tussen de latende partij en de nieuwe opdrachtnemer zijn. Eén en ander is uiteraard mede afhankelijk van de snelheid waarmee een eventuele aanbesteding in de markt wordt gezet en is afgerond.

Vraag 7	a) Welke onderzoeksgegevens en methodologische documentatie uit de ETHOS-tellingen tot en met 2027 worden vanaf 2028 beschikbaar gesteld aan de nieuwe opdrachtnemer? b) Kunt u daarbij aangeven of het uitsluitend gaat om gepubliceerde regionale resultaten, of ook om onderliggende gegevens, inclusief de voorwaarden waaronder deze mogen worden gebruikt voor vergelijkingen en analyses over meerdere teljaren?
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina's 7-8
Antwoord	a) Daarover worden nog nadere afspraken gemaakt met de latende partij. In principe worden alle gegevens overgedragen die de nieuwe opdrachtnemer nodig heeft - en in staat stelt om de tellingen voort te zetten op een methodologisch vergelijkbare wijze. Dat betekent dat ook contactgegevens van de regionale contactpersonen/organisaties die betrokken zijn geweest bij de tellingen worden overgedragen aan de nieuwe opdrachtnemer, mits deze organisaties daar geen bezwaar tegen hebben. b) Hier worden nadere afspraken over gemaakt met de latende partij. Een en ander zal duidelijk worden aangegeven in de aanbestedingsstukken van een mogelijke toekomstige aanbesteding.

Vraag 8	Kunt u toelichten welke kennis, methodieken, onderzoeksinstrumenten, formats, ervaringen en regionale of landelijke netwerkcontacten Hogeschool Utrecht en Stichting Kansfonds naar verwachting aan de nieuwe opdrachtnemer overdragen?
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina 8.
Antwoord	Zie het antwoord op vraag 7.

Vraag 9	Hebben zich bij de eerdere ETHOS-tellingen knelpunten voorgedaan rondom cijfers van getelde dak- en thuisloze mensen die verkregen zijn bij personen die mogelijk wilsonbekwaam zijn en/of een afhankelijkheidsrelatie hebben ten opzichte van de professional of instantie die de persoon heeft geteld? Zo ja, welke?
Vindplaats	Paragraaf 2.2; pagina 8. Paragraaf 3.1; pagina 10 (algemene vraag).
Antwoord	Nee, er zijn hierover geen problemen bekend bij aanbestedende dienst. Desalniettemin wil de aanbestedende dienst dit ook voor de toekomst voorkomen en is de omgang met persoons-gegevens voor ons van het grootste belang.

Vraag 10	Kunt u verduidelijken wat vanaf 2028 wordt verstaan onder "longitudinaal wetenschappelijk onderzoek" en "landelijke ETHOS-tellingen"? Is het uitgangspunt dat regio's volgens een meerjarige cyclus deelnemen aan periodieke point-in-time-tellingen waarmee ontwikkelingen in de tijd worden gevolgd, of wordt een andere frequentie of onderzoeksopzet voorzien?
Vindplaats	Paragrafen 3.1 en 3.2; pagina's 9 en 10.
Antwoord	Inderdaad wordt hiermee bedoeld dat de scope van een eventuele aanbesteding zich in beginsel uitstrekt over meerdere jaren waarin wetenschappelijk onderzoek zal worden gedaan naar de ontwikkeling van dakloosheid in Nederland conform de ETHOS-definitie.

Vraag 11	Het ETHOS-onderzoek bestond in voorgaande jaren in grote lijnen uit 1. vaststellen aantallen dak- en thuisloze mensen en 2. mede aan de hand van de telresultaten bewustwording over wat dak- en thuisloosheid *is*. a) Staan deze aspecten ook (in deze mate) centraal in de aanbesteding? b) Is het mogelijk om binnen de aanbesteding ook aandacht te besteden aan bredere doorwerking in beleid, duiding en lerende praktijken op basis van de resultaten van het onderzoek? c) En is het dan raadzaam om verschillende kwaliteiten te verenigen bij de deelnemers aan de aanbesteding, bijvoorbeeld in een consortium van verschillende elkaar aanvullende partijen?
Vindplaats	Paragraaf 3.1; pagina 9. Paragraaf 3.2; pagina 10.
Antwoord	a) Ja, deze aspecten zullen beschreven worden in de aanbestedingsstukken. b) Ja. c) Of inschrijvers zich in een consortium inschrijven is aan de inschrijver zelf om te bepalen.

Vraag 12	Welke rolverdeling wordt vanaf 2028 voorzien tussen de landelijke opdrachtnemer, centrumgemeenten of regio's en lokale telorganisaties bij de voorbereiding en uitvoering van de tellingen?
Vindplaats	Paragrafen 3.1 en 3.2; pagina's 9 en 10.
Antwoord	Inschrijvers zullen hier in hun plannen van aanpak op ingaan. Omdat dit onderdeel zou kunnen zijn van de subgunningscriteria wil de aanbestedende dienst hier op dit moment niet voorschrijvend in zijn.

Vraag 13	Kan de aanbestedende dienst nader toelichten op welke juridische grondslag de ETHOS-tellingen tot en met 2027 zijn uitgevoerd en in hoeverre deze grondslag ook na 2027 als uitgangspunt wordt gehanteerd?
Vindplaats	Paragraaf 3.1; pagina 10.
Antwoord	De ETHOS-tellingen worden op dit moment uitgevoerd op basis van de uitzonderingsgrond, wetenschappelijk onderzoek, zoals vermeld in artikel 9 lid 2 sub j AVG en artikel 24 UAVG. De aanbestedende dienst zal bij een eventuele aanbesteding ingaan op de grondslag van de verwerking van (bijzondere) persoonsgegevens in het kader van de concrete opdracht.

Vraag 14	Worden de kosten (onder andere inzet capaciteit) van het telonderzoek die door gemeenten moeten worden gemaakt meegenomen in de aanbesteding of komen deze voor rekening van de gemeenten?
Vindplaats	Paragraaf 3.2; pagina 10. Paragraaf 4.1; pagina 12 (algemene vraag).
Antwoord	Gemeenten ontvangen geen vergoeding voor deelname aan het telonderzoek. Gemeenten dienen zelf capaciteit vrij te maken om de uitvoering van de ETHOS-tellingen te faciliteren. De informatie uit het ETHOS-onderzoek geeft gemeenten inzicht in dakloosheid in de eigen gemeente/regio ook in vergelijking tot andere regio's.

Vraag 15	Wanneer een soortgelijke aanpak wordt voortgezet zoals geborgd door de huidige opdrachtnemers zijn er bij de aanbestedende dienst dan zorgen over de privacy van dak- en thuisloze mensen die niet weggenomen kunnen worden door het inzetten van mitigerende maatregelen. Zijn er specifieke thema's of vragen die aan de dak- en thuisloze mensen werden gesteld die tot deze zorgen hebben geleid? Zoals vragen over gezondheid?
Vindplaats	Paragraaf 4.1; pagina 11.
Antwoord	Ja bijvoorbeeld het stellen van vragen aan een kwetsbare groep die kunnen leiden tot het verwerken van (bijzondere) persoonsgegevens, zoals gegevens over nationaliteit en gezondheid, en die (in samenhang bezien) herleidbaar kunnen zijn tot een bepaalde persoon.